РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието
Дирекция „Растениевъдство"

Международен обзор на пазарите на зърнени и маслодайни култури, декември 2022 г.

Производство, предлагане и потребление на основните зърнени култури

За месец декември 2022 г., анализаторите на „Стратиджи грейнс" очакват в страните от ЕС27 намаление на нивата на производство спрямо ноември за пшеницата, ечемика и царевицата. За месеца очакваните количества произведена продукция се разпределят, както следва: за мека и твърда пшеница - 132,70 млн. тона, намаление с 0,10 млн. тона на нивата спрямо ноември; царевица – 50,50 млн. тона, намаление с 0,30 млн. тона на количества спрямо предходния месец; ечемик - 51,30 млн. тона, намаление с 0,10 млн. тона на месечна база.

На годишна база прогнозата на „Стратиджи грейнс" за продукцията от основните зърнени култури - пшеница, ечемик и царевица за ЕС27 за маркетинговата 2022/2023 г. е да понижи стойностите си с 9,12% или с 26,50 млн. тона спрямо 2021/2022 маркетингова година - 263,90 млн. тона за 2022/2023 г. и 290,40 млн. тона 2021/2022 г. Производството на мека и твърда пшеница се прогнозира да намалее с 3,49% (-4,80 млн. тона) - 137,50 млн. тона 2021/2022 г. и 132,70 млн. тона 2022/2023 г.; за ечемика се очаква намаление на производството с 0,96% (-0,50 млн. тона) - 51,80 млн. тона 2021/2022 г. и 51,30 млн. тона 2022/2023 г.; при царевицата за зърно прогнозата е за намаление с 28,06% (-19,70 млн. тона) - от 70,20 млн. тона 2021/2022 г. на 50,50 млн. тона 2022/2023 г.

Засетите площи с основни зърнени култури на територията на ЕС27 се прогнозира да достигнат до общо 40,97 млн. ха – намаление с 0,36 млн. ха за 2022/2023 година, спрямо 2021/2022 година - 41,33 млн. ха.

Запасите от зърнени култури на територията на ЕС27 се увеличават с 0,10 млн. тона и възлизат на 24,70 млн. тона за декември месец, при 24,60 млн. тона предходния месец.

По отношение на световното производство за основните зърнени култури (пшеница, царевица и ечемик), за 2022/2023 година от „Стратиджи грейнс" прогнозират производство, възлизащо на 2 022,10 млн. тона. На месечна база се отчита намаление от 0,70 млн. тона. (2 022,10 млн. тона декември и 2 022,80 млн. тона месец ноември). На годишна база, производството на основни зърнени култури в световен аспект отчита намаление от 20,10 млн. тона (2 022,10 млн. тона за 2022/2023 и 2 043,20 млн. тона за 2021/2022 година).

Крайните световни запаси от пшеница, царевица и ечемик търпят увеличение от 2,50 млн. тона на месечна база и се прогнозират на 529,80 млн. тона (527,30 млн. тона през ноември месец).

В основните световни производствени райони се очаква засетите площи с основните зърнени култури за маркетинговата 2022/2023 година да се намалят с 4,35 млн. ха на годишна база до 467,40 млн. ха, при 471,75 млн. ха за маркетинговата 2021/2022 година.

Пшеница

Прогнозата на Американския департамент по селско стопанство (USDA) за месец декември е в размер на 780,59 млн. тона, по отношение на очакваното глобално производство на пшеница. Това е намаление от 2,09 млн. тона (-0,27%) спрямо предходния месец (782,68 млн. тона), като завишение на реколтата се очаква в Австралия (+2,10 млн. тона, +6,09) и Бразилия (+0,10 млн. тона, +1,06%), а намаление в Канада (-1,18 млн. тона, -3,36%) и Аржентина (-3,00 млн. тона, -19,35%). В останалите основни производствени райони очакваното производство на пшеница се запазва на нивата от предходния месец (ЕС, САЩ, Русия, Украйна, Индия, Китай, Великобритания и Турция). Очакваните крайни световни запаси от пшеница са със занижена оценка през декември с 0,49 млн. тона и са 267,33 млн. тона (267,82 млн. тона за ноември).

Оценки за реколтата от пшеница за по-важните производствени региони в света, млн. тона, според оценката на USDA

Регион	2020/21	2021/22	2022/23 прогноза Ноември	2022/23 прогноза Декември
В света	**775,71**	**779,03**	**782,68**	**780,59**
ЕС	**126,69**	**138,42**	**134,30**	**134,30**
САЩ	**49,75**	**44,79**	**44,90**	**44,90**
Канада	**35,18**	**21,65**	**35,00**	**33,82**
Русия	**85,35**	**75,16**	**91,00**	**91,00**
Украйна	**25,42**	**33,00**	**20,50**	**20,50**
Индия	**107,86**	**109,59**	**103,00**	**103,00**
Китай	**134,25**	**136,95**	**138,00**	**138,00**
Аржентина	**17,63**	**22,15**	**15,50**	**12,50**
Австралия	**33,00**	**36,30**	**34,50**	**36,60**
Великобритания	**9,66**	**14,00**	**15,40**	**15,40**
Бразилия	**6,25**	**7,70**	**9,40**	**9,50**
Турция	**18,25**	**16,00**	**17,25**	**17,25**

Източник: USDA, Reports „World Agricultural Supply and Demand Estimates", December 2022.

Ечемик

Прогнозата на USDA за месец декември за световното производство на ечемик е 149,53 млн. тона и показва увеличение с 0,53 млн. тона, +0,35%, (149,00 млн. тона през ноември). Увеличение в световното производство на ечемик се наблюдава в ЕС (+0,22 млн. тона, или +0,42%), Канада (+0,09 млн. тона, или +0,88%) и Австралия (+0,70 млн. тона, или +5,51%). Намаление на производството се предвижда в Аржентина (-0,30 млн. тона, -6,67%) и Уругвай (-0,10 млн. тона, -12,90%). В останалите основни производствени райони (САЩ, Великобритания, Украйна и Русия) очакваното производство на ечемик се запазва на нивата от предходния месец. Световните запаси отчитат незначително увеличение на месечна база с 0,01 млн. тона и са прогнозирани на нива от 17,91 млн. тона декември месец (17,90 млн. тона ноември).

За световното производство на ечемик в анализите на „Стратиджи Грейнс" през този месец се очаква увеличение в производството на годишна и месечна база. За месец декември, прогнозните количества за производство на ечемик в света са за 150,40 млн. тона (148,90 млн. тона предходния месец), увеличение с 1,50 млн. тона. Спрямо стопанската 2021/2022 година (144,60 млн. тона) увеличението в производството на ечемик е 5,80 млн. тона.

В основните световни производствени райони се очаква засетите площи с ечемик да намалеят до 46,77 млн. ха за маркетинговата 2022/2023 година, при 48,64 млн. ха за маркетинговата 2021/2022 година, или с 1,87 млн. ха.

Оценки за реколтата от ечемик за по-важните производствени региони в света, млн. тона, според оценката на USDA

Регион	2020/21	2021/22	2022/23 прогноза Ноември	2022/23 прогноза Декември
В света	**159,74**	**145,01**	**149,00**	**149,53**
ЕС	**55,28**	**51,97**	**51,30**	**51,52**
САЩ	**3,60**	**2,56**	**3,80**	**3,80**
Канада	**10,74**	**6,95**	**9,90**	**9,99**
Русия	**20,63**	**17,51**	**21,00**	**21,00**
Украйна	**7,95**	**9,92**	**6,40**	**6,40**
Великобритания	**8,12**	**6,96**	**7,10**	**7,10**
Австралия	**13,10**	**13,70**	**12,70**	**13,40**
Аржентина	**4,04**	**5,30**	**4,50**	**4,20**
Уругвай	**0,89**	**0,92**	**0,78**	**0,68**

Източник: USDA, Reports „World Agricultural Supply and Demand Estimates", December 2022.

Царевица

USDA предвиждат за месец декември световната продукция от царевица да се намали с 6,53 млн. тона, -0,56% (1 161,86 млн. тона декември при 1 168,39 млн. тона ноември).

Увеличение на производството този месец се очаква в Канада (+0,04 млн. тона, или +0,27%), а намаление в ЕС (-0,60 млн. тона, или -1,09%), Украйна (-4,50 млн. тона, или -14,29%) и Русия (-1,00 млн. тона, или -6,67%). В останалите основни производствени райони (САЩ, Аржентина, Бразилия, Китай, Южна Африка, Индия и Пакистан) се запазват на нивата от предходния месец. Намаляват се прогнозираните крайни световни запаси от царевица, като те са с оценка да достигнат нива от 298,40 млн. тона през декември месец, при равнище от 300,76 млн. тона за ноември – намаление с 2,36 млн. тона.

Оценка за реколтата от царевица за по-важните производствени региони в света, млн. тона, според оценката на USDA

Регион	2020/21	2021/22	2022/23 прогноза Ноември	2022/23 прогноза Декември
В света	**1 125,88**	**1 215,62**	**1 168,39**	**1 161,86**
САЩ	**360,25**	**383,94**	**353,84**	**353,84**
Канада	**13,56**	**13,98**	**14,50**	**14,54**
Аржентина	**47,00**	**53,00**	**55,00**	**55,00**
Бразилия	**89,50**	**116,00**	**126,00**	**126,00**
ЕС	**63,98**	**70,50**	**54,80**	**54,20**
Украйна	**30,30**	**42,13**	**31,50**	**27,00**
Китай	**260,67**	**272,55**	**274,00**	**274,00**
Русия	**13,87**	**15,23**	**15,00**	**14,00**
Южна Африка	**16,95**	**16,30**	**16,70**	**16,70**
Индия	**30,25**	**32,50**	**32,00**	**32,00**
Пакистан	**8,94**	**9,50**	**9,20**	**9,20**

Източник: USDA, Reports „World Agricultural Supply and Demand Estimates", December 2022.

Маслодайни култури

В месечната си прогноза анализаторите от USDA очакват глобалната реколта от **всички маслодайни семена да нарасне със 6,66% или с 40,25 млн. тона на годишна база** през 2022/2023 година до размер от 644,40 млн. тона при 604,61 млн. тона през 2021/2022 г. **На месечна база** намалението на световното производство на маслодайни култури е с 0,19% или с 1,21 млн. тона (645,61 млн. тона за ноември и 644,40 млн. тона декември), което се дължи на занижените реколти в Русия, Канада, Австралия и др.

Световните запаси от маслодайни семена за месеца се прогнозират на 121,42 млн. тона, стойности с 0,52 млн. тона по-ниски от предходния месец (121,94 млн. тона).

Производството на соя в глобален план се очаква да достигне 391,17 млн. тона през декември, при 390,53 млн. тона предходния месец, което е увеличение с 0,64 млн. тона, или с 0,16%. Занижена реколта за месеца не се очаква, а увеличение в Индия, Канада и Украйна. В останалите основни производствени райони се запазва на нивата от предходния месец. Крайните световни запаси от соя през настоящия месец (102,71 млн. тона) се увеличават с 0,54 млн. тона спрямо предходния (102,17 млн. тона). Обработваемите площи се прогнозират да нараснат (+4,11 млн. ха) през тази стопанска година и от 130,94 млн. ха през изминалата да достигнат до 135,05 млн. ха за 2022/2023 година.

При рапицата, за декември се наблюдава намаление на производството с 0,48 млн. тона, 0,56% на месечна база. Произведените прогнозни количества за декември са 84,34 млн. тона, а за ноември - 84,82 млн. тона.

При реколтата от слънчоглед, по данни на USDA в световен мащаб за месец декември се наблюдава намаление от 0,60 млн. тона, или с 1,17% на месечна база до нива от 50,70 млн. тона при 51,30 млн. тона през ноември. Намаление се предвижда в Русия (-0,50 млн. тона, или -2,94%) и Украйна (-0,10 млн. тона, или -0,99%), а в останалите производствени райони (ЕС, Аржентина, САЩ, Китай и Турция) се запазва на нивата от предходния месец. На годишна база се отчита намаление в производството на слънчоглед с 6,62 млн. тона, или с 11,55%. Най-голямо намаление на производството спрямо предходната година се очаква в Украйна - от 17,50 млн. тона на 10,00 млн. тона (-7,50 млн. тона, или -42,86%) и в ЕС - от 10,25 млн. тона на 9,48 млн. тона (-0,77 млн. тона, или с -7,55%), а увеличение в Русия (+0,93 млн. тона, или с +5,96%), Аржентина (+0,15 млн. тона, или с +3,70%), САЩ (+0,46 млн. тона, или с +52,78%), Китай (+0,23 млн. тона, или с +9,32%) и Турция (+0,15 млн. тона, или с +8,57%). Световните реколтирани площи от слънчоглед намаляват спрямо предходния месец с 0,25 млн. ха и се прогнозират на 26,90 млн. ха за декември при 27,15 млн. ха ноември.

Оценка за реколтата от слънчоглед в света, млн. тона

Регион	2020/21	2021/22	2022/23 прогноза Ноември	2022/23 прогноза Декември
В света	**49,27**	**57,32**	**51,30**	**50,70**
ЕС	**8,85**	**10,25**	**9,48**	**9,48**
Русия	**13,27**	**15,57**	**17,00**	**16,50**
Украйна	**14,10**	**17,50**	**10,10**	**10,00**
Аржентина	**3,43**	**4,05**	**4,20**	**4,20**
САЩ	**1,35**	**0,86**	**1,32**	**1,32**
Китай	**2,57**	**2,42**	**2,65**	**2,65**
Турция	**1,56**	**1,75**	**1,90**	**1,90**

Източник: USDA, Reports „Oilseeds: World markets and trade", December 2022.

Търговия и цени

Физически пазар

Средната ФОБ цена на **пшеницата** на пристанище Руан за месец декември от настоящата година е 304,83 €/тон - намаление с 22,88 €/тон на месечна база (327,71 €/тон средна цена за ноември месец). ФОБ цената този месец е с намаление от 2,50 €/тон (от 306,50 €/тон до 304,00 €/тон).

При **пшеницата** с произход Украйна и Русия, със съдържание на протеини от 12,5% няма данни за търговия и цени.

Движение на средната месечна ФОБ цена на пшеница – Руан €/тон, декември 2022 г.

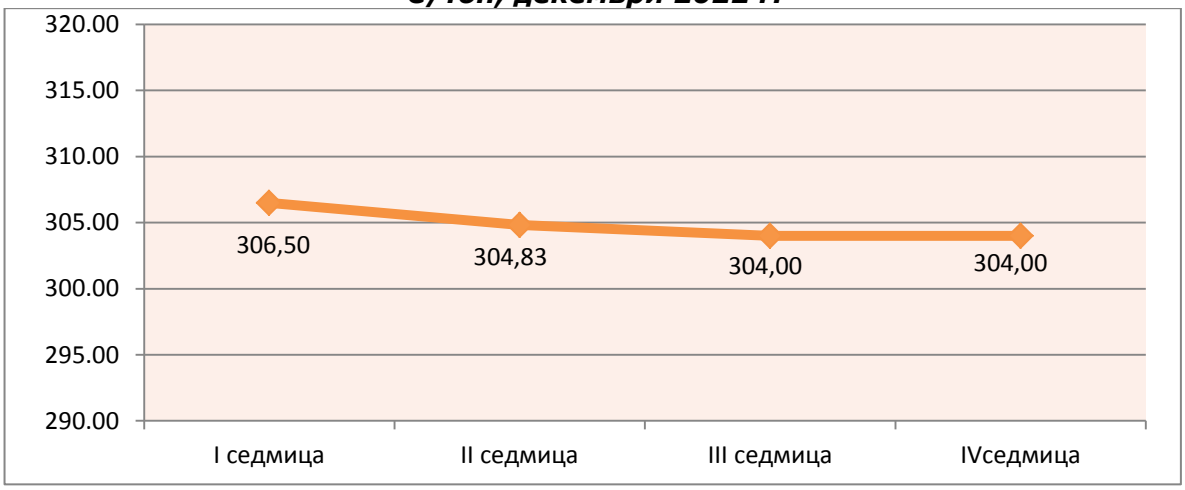

Източник: www.Agritel

ФОБ цената на **ечемика** на пристанище Руан е с увеличение (+3,84 €/тон) през месец декември (от 271,83 €/тон в началото на месеца до 275,67 €/тон в края). Средната месечна стойност се намалява на месечна база с 24,42 пункта и е 274,08 €/тон за декември при 298,50 €/тон през ноември месец. **За украинския фуражен ечемик** няма данни за търговия и цени.

В ценовите равнища на **царевицата** на пристанището в Бордо, през месеца се отчита низходяща тенденция (-2,16 €/тон), а средната цена за периода е 291,09 €/тон и показва намаление от 36,75 €/тон - нива от 327,84 €/тон през ноември.

Движение на средната месечна ФОБ цена на царевица Бордо, €/тон, декември 2022 г.

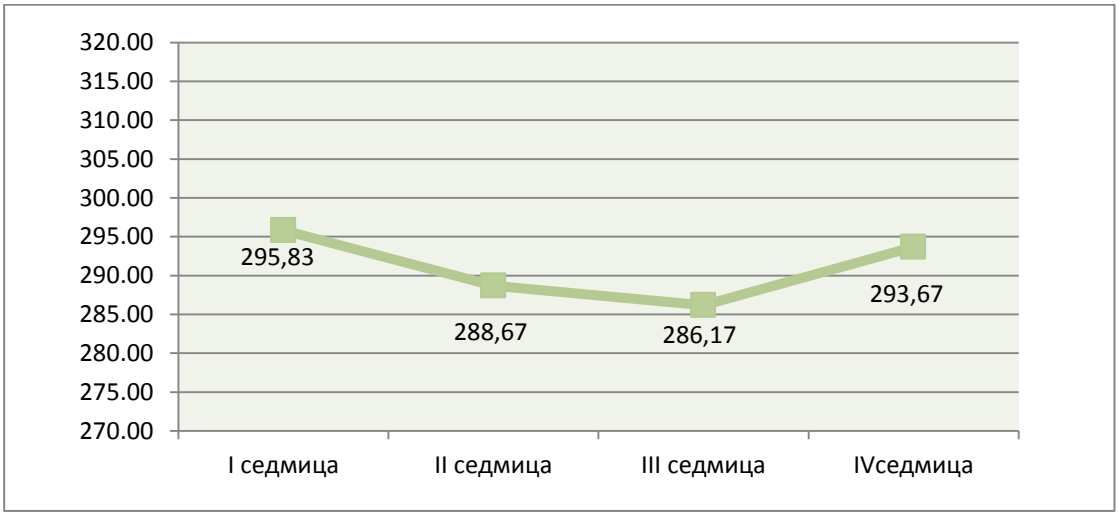

Източник: www.Agritel

Цената на **маслодайния слънчоглед** през месеца на пристанище Сен Назер е с низходящи (-13,34 €/тон) ценови нива (от 616,67 €/тон до 603,33 €/тон), а средната цена за месеца е 603,33 €/тон.

Движение на средната месечна ФОБ цена на слънчоглед Сен Назер €/тон, декември 2022 г.

Източник: www.Agritel

Средната цена за месец декември за **рапицата** на пристанище Мозел е 569,54 €/тон, при 619,54 €/тон през ноември, което е намаление с 50,00 €/тон на месечна база. В рамките на месеца, цената на рапицата е с увеличение от 8,67 €/тон.

Движение на средната месечна ФОБ цена на рапица – Мозел €/тон, декември 2022 г.

Източник: www.Agritel

Фючърсен пазар

На фючърсния пазар при пшеницата за доставка март 2023 г. се наблюдава увеличение на котировките с 6,50 €/тон. (от 302,75 €/тон в началото на месеца до 309,25 €/тон в края). Средната фючърсна цена за месец март е 303,56 €/тон.

Пшеница EURONEXT, ПАРИЖ €/t, декември 2022

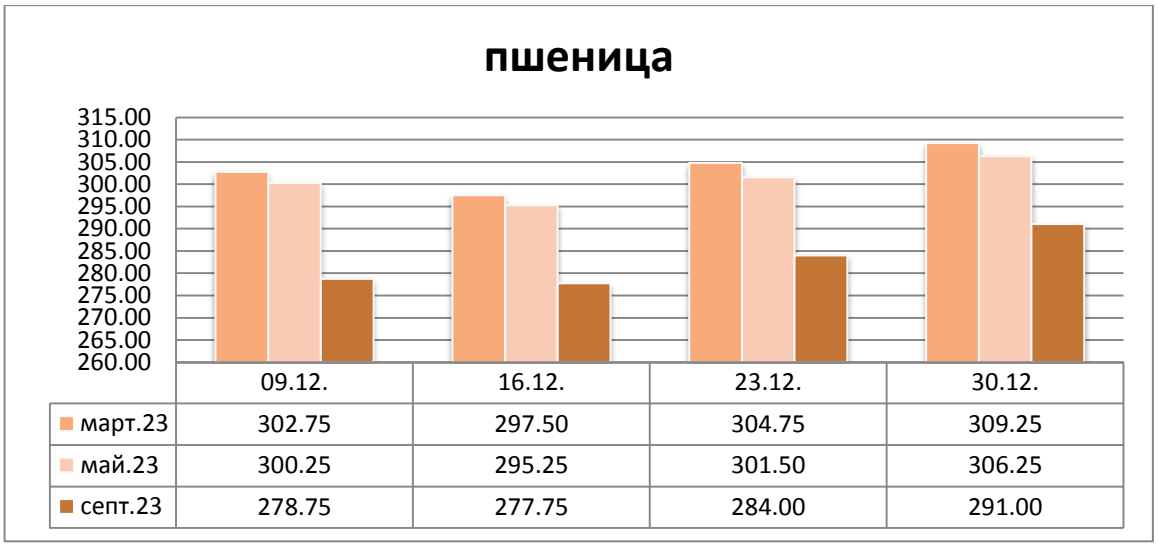

	09.12.	16.12.	23.12.	30.12.
март.23	302.75	297.50	304.75	309.25
май.23	300.25	295.25	301.50	306.25
септ.23	278.75	277.75	284.00	291.00

Източник: www.Agritel

На европейският фючърсен пазар за доставка март 2023 г., царевицата стартира с цена от 286,75 €/тон. В края на разглеждания период достига до нива на търговия от 295,50 €/тон – увеличение на котировките с 8,75 пункта. Средната фючърсна цена за месец март е 289,12 €/тон.

Царевица EURONEXT, ПАРИЖ €/t, декември 2022

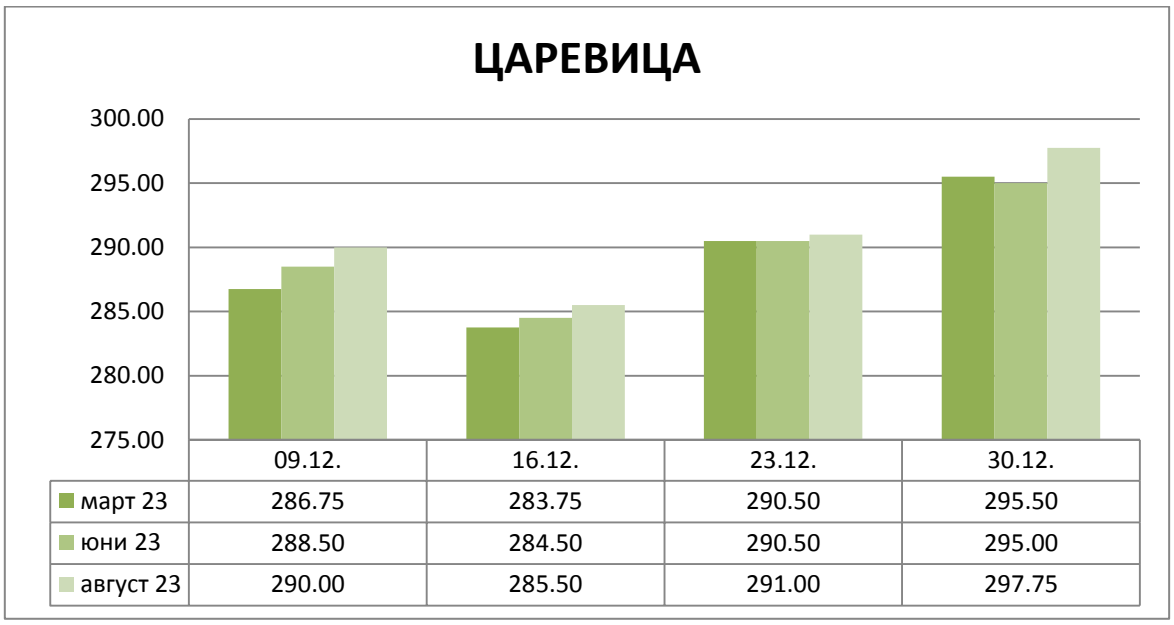

	09.12.	16.12.	23.12.	30.12.
март 23	286.75	283.75	290.50	295.50
юни 23	288.50	284.50	290.50	295.00
август 23	290.00	285.50	291.00	297.75

Източник: www.Agritel

Средната фючърсна цени за месец февруари 2023 г. за рапицата е 570,13 €/тон, за месец май 2023 г. – 575,31 €/тон, респективно през месец август 2023 г. – 574,44 €/тон.

Рапица EURONEXT, ПАРИЖ €/t, декември 2022

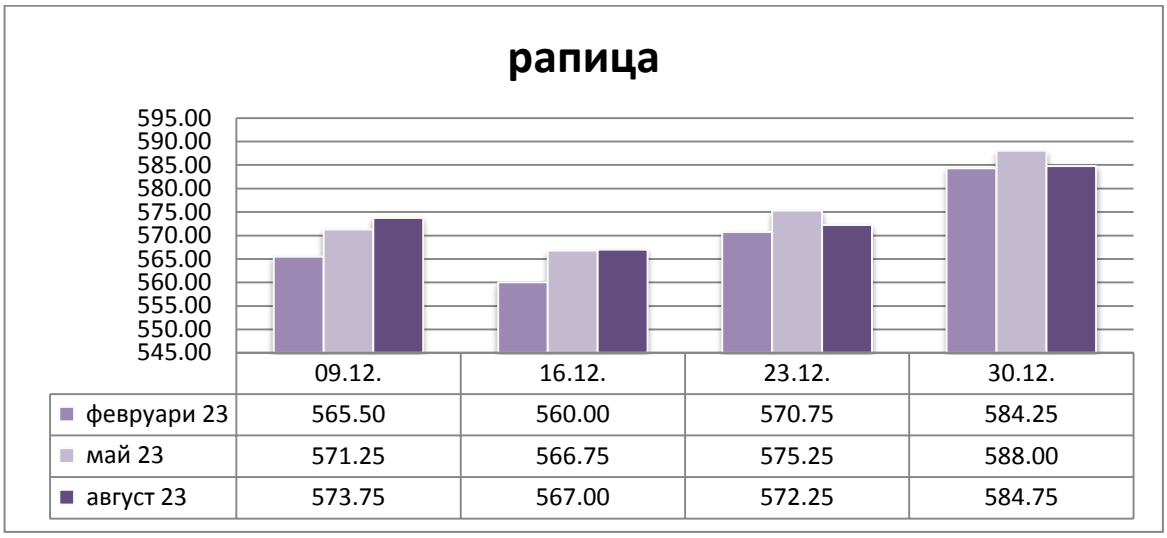

	09.12.	16.12.	23.12.	30.12.
февруари 23	565.50	560.00	570.75	584.25
май 23	571.25	566.75	575.25	588.00
август 23	573.75	567.00	572.25	584.75

Източник: www.Agritel

Международни търгове

През месец декември 2022 г. бяха проведени следните по-важни търгове:

ИЗБРАНИ СТРАНИ С ПО-ГОЛЕМИ ТЪРГОВЕ	КУЛТУРА	КОЛИЧЕСТВО /ТОН/	ЦЕНА ДОЛАР/ТОН C&F	ПРОИЗХОД	СРОК НА ДОСТАВКА
Южна Корея	мека пшеница	50 000	355,00	САЩ	16.02.-15.03.2023г.
Египет	мека пшеница	260 000	354,00	Русия	25.12.2022г.-28.22.2023г.
Филипини	фуражна пшеница	119 000	332,00	Австралия	01.03. -30.04.2023г.
Тайланд	Фуражен ечемик	50 000	288,00	Австралия	15.01.-20.02.2023г.
Египет	слънчогледово масло	30 000	1 330,00	Произволен произход	01.02.-20.02.2023г.
Ирак	мека пшеница	150 000	361,00	Австралия	10.02-20.03.2023г.
Египет	соево масло	30 000	1 415,00	Произволен произход	10.01.-20.01.2023г.
Египет	мека пшеница	200 000	339,00	Русия	01.02.-15.02.2023г.
Алжир	мека пшеница	520 000	348,50	ЕС	01.02.-28.02.2023г.
Алжир	мека пшеница	450 000	355,50	Произволен произход	20.12.2022г.-31.12.2023г.
Турция	слънчогледово масло	24 000	1 214,00	Русия	10.01-31.01.2023г.

Източник: Zarnoborsa, *December 2022*

- На 07.12.2022 от украински пристанища са излезли 4 кораба натоварени със 149,300 тона продукция по зърнения коридор. Част от товарите е 37,500 тона слънчогледово масло за Индия. В пристанище Одеса се товарят 20 кораба с 613,200 тона продукция.

- Правителството на Мексико ще предложи забраната за внос на ГМ царевица да бъде отложена до 2025. Годишно Мексико закупува 17 млн. тона ГМ царевица от САЩ. В света няма доставчик, който може да предложи на Мексико 17 млн. тона не ГМ царевица.

- От Русагротранс прогнозират, че през 2022/23 износът на пшеница от Русия ще достигне рекордните 43,5 млн. тона. През декември износът на пшеница ще бъде 4,6 – 4,7 млн. тона (3,26 през декември 2021).

- През 2022 общото производство на зърно в Китай е 686,53 млн. тона (+3,86 повече от 2021).

- Според данни на митническата служба на Украйна през периода 01.07 – 26.12.2022 от страната са изнесени 21,478 млн. тона зърно (31,575 година по-рано), в т.ч. през декември 3,595 млн. тона (5,479 година по-рано). Експортирани са 7,997 млн. тона пшеница (1,227 година по-рано), царевица 11,806 млн. тона (2,233 година по-рано).

- Правителството на Казахстан ще приложи експортно мито на слънчогледа от 20%, но не по-малко от 100 EUR/тон.

- Европейската инвестиционна банка отпуска 220 млн. евро кредит на Тунис. От тях 150 млн. евро са за справяне с продоволствената криза. Обявен е търг за покупка на 100,00 тона твърда пшеница с доставка 10.01 – 25.02.2023.

- Според оценка на МЗ на Великобритания през текущия сезон реколтата от пшеница в страната е 15,5 млн. тона, което е с 11% повече от предходната година. Реколтата от рапица ще бъде 1,4 млн. тона (+39%).